

Handläggare: Gunilla Schedin
Telefon: 08-508 09 277

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Utökad valfrihet inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS - korttidstillsyn för skolungdom över 12 år - remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Christina Rapp Lundahl
stadsdelsdirektör

Siw Lideståhl
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bl.a. Norrmalms stadsdelsnämnd med anledning av ett förslag om att införa valfrihet vad gäller insatsen korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år och att införa en ersättningsmodell som innebär att ersättningen är densamma för alla utförare, oavsett regiform.

Förvaltningen är positiv till förslaget om att insatsen korttidstillsyn ska omfattas av valfrihetssystemet men anser inte att upptagningsområdet för en LOV-upphandling ska begränsas till att omfatta verksamheter inom Stockholms stad. Förslaget om att införa en fast ersättning till samtliga utförare välkomnas. Att förhandla med privata utförare om ersättning är i de flesta fall mycket tidskrävande och den föreslagna ersättningsmodellen kommer därför att frigöra en del resurser.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder, socialnämnden samt flera handikapporganisationer med anledning av ett förslag från stadsledningskontoret om att införa valfrihet vad gäller insatsen korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vidare föreslås att en enhetlig ersättningsmodell införs, som innebär att ersättningen är densamma för samtliga utförare oavsett om verksamheten drivs i egen regi eller av privata utförare.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 15 januari 2013.
Remissen bifogas.

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige fattade 2008 beslut om införande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning bl.a. vad gäller korttidsvistelse utanför det egna hemmet i form av korttidshem LSS, bostad med särskild service för barn, ungdom och vuxna enligt LSS samt daglig verksamhet enligt LSS.

Korttidstillsyn

Många ungdomar med omfattande funktionshinder kan av olika skäl inte klara sig själva före eller efter skoldagen eller under skollov och ferier. Insatsen korttidstillsyn kan beviljas fr.o.m. att den unge börjar årskurs 7, i vissa fall redan sommaren efter att han eller hon slutat årskurs 6.

Korttidstillsyn i Stockholms stad

Ansvar för insatsen överfördes år 2005 från utbildningsnämnden till stadsdelsnämnderna. Samtidigt omfördelades 60 mnkr i budget från utbildningsnämnden till stadsdelsnämnderna.

Den 1 okt 2011 hade 308 elever i Stockholms stad korttidstillsyn enligt LSS. Det förekommer även att beslut om korttidstillsyn fattas enligt socialtjänstlagen (SoL). Inom Norrmalm var det 20 elever som hade korttidstillsyn, varav tre personer var över 20 år.

Idag finns fyra olika former av korttidstillsyn:

- skolans fritidsverksamhet (gäller såväl kommunala som fristående skolor)
- privata utförare
- stadsdelsnämndens egen regi utanför skoltid

- entreprenader

Det vanligaste är att korttidstillsyn erbjuds inom ramen för skolans fritidsverksamhet.

Kostnader för korttidstillsyn

Stadens kostnader för korttidstillsyn uppgick under år 2011 till närmare 65 mnkr. Skillnaderna är stora stadsdelsnämnderna emellan och varierar från drygt 1 mnkr till drygt 7 mnkr. Orsaken till de stora skillnaderna är dels att antalet skolungdomar som beviljats korttidstillsyn och deras behov av stöd varierar mycket stadsdelsnämnderna emellan och att platser idag köps av privata utförare. Vad gäller Norrmalms stadsdelsnämnd uppgick kostnaden 2011 till drygt 3,6 mnkr.

Utförare

Under 2011 fanns totalt omkring 57 utförare som erbjöd korttidstillsyn i Stockholms stad. Av dessa var 30 utförare i egen regi och två entreprenader. Därutöver köpte stadsdelsnämnderna platser genom enskilda avtal med cirka 25 privata utförare. Norrmalms insatser under 2011 utfördes av sex utförare i kommunal regi och fyra privata utförare. En insats utfördes av en annan kommun.

Stadsledningskontorets förslag

Stadsledningskontoret föreslår att ett valfrihetssystem införs fr.o.m. 2014-01-01 för insatsen biståndsbedömd korttidstillsyn till skolungdom över 12 år inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Detta innebär att de ungdomar, som beviljas insatsen korttidstillsyn, ska kunna välja vilken verksamhet han eller hon vill delta i. Någon begränsning till en viss stadsdel ska inte ske. Valet ska heller inte begränsas av vilken skola eleven valt.

Om den enskilde inte vill eller kan göra ett eget val är kommunen skyldig att ta fram ett ickevalsalternativ. Stadsledningskontoret föreslår att närmast lediga plats till den skola eleven går i ska utgöra ickevalsalternativet.

Stadsledningskontoret föreslår att socialnämnden får i uppdrag att upphandla korttidstillsyn enligt lagen om valfrihet (LOV). Upptagningsområdet föreslås vara detsamma som för skola, d.v.s. begränsas till verksamheter inom Stockholms kommun vad gäller grundskolan och inom Stockholms län när det gäller gymnasieskolan.

Förslag på ersättning för korttidstillsyn

Stadsledningskontoret föreslår att en ersättningsmodell med tillhörande ”peng” införs. Förslaget innebär inte någon förändring av nuvarande resursfördelnings-system till stadsdelsnämnderna och ska inte vara kostnadsdrivande.

Ersättningen föreslås utgå till samtliga utförare oavsett regiform i enlighet med nedanstående:

- en fast heltidsersättning/år i fyra nivåer (eleven deltar 15 timmar eller mer/vecka under skoltid samt efter behov på lov).
- en fast deltidserättning/år i fyra nivåer (eleven deltar mindre än 15 timmar per vecka under skoltid samt efter behov på lov).
- möjlighet att ersätta utifrån s.k. särskild redovisning när kostnaden bedöms ligga utanför högsta ersättningsnivån

Stadsledningskontoret föreslår att bedömningen av ersättningsnivån för korttidstillsyn görs enligt de kriterier utbildningsnämnden använder när det gäller särskola/fritidshem. Detta innebär att den av utbildningsnämnden bedömda nivån avseende funktionsnedsättning, ”följer med” när eleven börjar på korttidstillsyn. Bedömning vid eventuella förändringar av ersättningsnivå görs därefter av respektive stadsdelsnämnd.

”Pengen” kommunalt driven verksamhet

Nivå	Heltid	Deltid
1	86 517	64 888
2	138 428	103 821
3	207 642	155 732
4	311 464	233 598

För privata utförare föreslås en moms-kompensation på 2,2 % för att täcka kommunala utförares möjlighet till momsavdrag avseende hyra, varor och tjänster.

Moms-kompensationen medför att ersättningen till privata utförare blir:

Nivå	Heltid	Deltid
1	88 420	66 316
2	141 473	106 105
3	212 210	159 158
4	318 316	238 737

Ersättningen till utföraren ska täcka allt utom resor, vilket betyder att stadsdelsnämnderna fortsätter att ansvara för eventuella kostnader för den s.k. tredje resan, d.v.s. resan från korttidstillsynsverksamheten till hemmet.

Konsekvensbeskrivning

Genom att införa en ersättning på hel- och deltid ges större utrymme för stadsdelsnämnderna att betala för den faktiska tiden som barnen/ungdomarna vistas på en korttidstillsynsverksamhet. Ersättningen utgår för ett helt läsår inklusive sommarlov (1 juli- 30 juni), vilket medför att utföraren får utrymme att bättre kunna planera sin verksamhet.

Jämfört med stadens kostnader för korttidstillsyn 2011 skulle den föreslagna ersättningsmodellen ha minskat kostnaderna med drygt 4,5 mnkr förutsatt att alla privata utförare varit anslutna till valfrihetssystemet och att 60 % av de skolungdomar som hade insats i form av korttidstillsyn vistades heltid i verksamheten och 40 % på deltid. För Norrmalm stadsdelsnämnd skulle den föreslagna modellen jämfört med utfallet 2011 ha gett en kostnadsminskning på uppskattningsvis 500 tkr.

Idag varierar ersättningen till utförarna stort. Den föreslagna ersättningsmodellen gör att vissa utförare kommer att få en högre ersättning medan andra får en lägre ersättning. Detta kan medföra att vissa privata utförare väljer att inte ingå i valfrihetssystemet, vilket kan innebära ökade kostnader för enskilda stadsdelsnämnder och för staden totalt. Även kostnader för den s.k. tredje resan kan komma att öka om föräldrar väljer korttidstillsynsverksamheter som ligger långt från den skola där ungdomen går.

Mallar för "Jämför service" behöver tas fram för att olika korttidstillsynsverksamheter ska kunna presenteras på stadens hemsida. Även brukarundersökningar behöver genomföras för att underlätta val av korttidstillsyn.

Vissa förändringar kan krävas i stadens verksamhetssystem för att genomföra de den föreslagna ersättningsmodellen, bl.a. för att hantera ersättningsnivåerna samt försäljning och köp av platser mellan stadsdelsnämnder.

Socialnämnden föreslås få i uppdrag att ta fram rutiner/anvisningar kring den enskildes val och för när och hur resursmätningar ska genomföras.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid socialtjänstavdelningen. Norrmalms råd för funktionshinderfrågor kommer den 10 december 2012 att informeras om ärendet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till förslaget om att insatsen korttidstillsyn ska omfattas av valfrihetssystemet. Förvaltningen anser däremot inte att upptagningsområdet för den föreslagna LOV- upphandling ska begränsas till att omfatta verksamheter inom Stockholms stad när det gäller grundskolan eftersom detta medför att vissa verksamheter med speciell pedagogik eller som riktar sig till ungdomar med speciella behov inte kan komma i fråga. Förvaltningen föreslår därför att upptagningsområdet utvidgas till att omfatta hela Stockholms län.

Förvaltningen välkomnar förslaget om att införa en ersättningsmodell som innebär att ersättningen till samtliga utförare är densamma oavsett om verksamheten bedrivs i egen regi eller av privata utförare. Att förhandla med privata utförare om ersättning är i de flesta fall mycket tidskrävande och den föreslagna modellen kommer därför att frigöra en del resurser.

Införandet av valfrihet och ett enhetligt ersättningssystem kan bli ytterligare ett incitament för utförarna att utveckla verksamheten och erbjuda en hög kvalitet för att kunna konkurrera med andra utförare.

Som förvaltningen ser det är det angeläget att snarast genomföra de föreslagna förändringarna, om möjligt redan vid halvårsskiftet 2013.

Som framgår av förslaget finns det risk för att vissa privata utförare inte kommer att ingå LOV- avtal med staden, vilket kan innebära att kostnaden för insatsen korttidstillsyn i enskilda fall kan bli mycket hög.

Förvaltningen vill framhålla vikten av en kontinuerlig uppföljning av verksamheten och de konsekvenser den föreslagna ersättningsmodellen får för både enskilda stadsdelsnämnders kostnader och för stadens totala kostnader för insatsen.

Bilaga

Remisshandlingar